

OKRESNÁ PROKURATÚRA NITRA
Damborského 1, 949 99 Nitra 1

Mesto Nitra
k rukám pána primátora
Mareka Hattasa
Mestský úrad
Nitra

Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre 950 06 NITRA, Štefánikova trieda 60	
Dátum:	11 -10- 2021
Evidenčné číslo 2/	144783
Číslo spisu:	
Prílohy/listy:	Vybavuje:

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 194/21/4403-11

Vybavuje
JUDr. Judita Sailerová

Nitra
06.10.2021

Vec

Stanovisko k vyjadreniu primátora mesta č. 136535/2021/OS-PaVP k upozorneniu prokurátora sp. zn. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.8.2021

Reagujúc na stanovisko primátora mesta Nitra (ďalej len „primátor“) k podanému upozorneniu prokurátora sp. zn. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.8.2021 Vám zasielam nasledovné vyjadrenie.

Upozornenie prokurátora bolo podané zákonne a skutkový stav veci jeho podanie odôvodňovalo. Naďalej zotrvávam na dôvodoch v ňom uvedených.

K námietke primátora, že podaním upozornenia prokurátora došlo k prekročeniu právomoci poukazujem na ustanovenie § 3 odsek 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), podľa ktorého *prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.*

V zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia je prokuratúra v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Využívajúc právomoc prokuratúry reagovať prokurátorským opatrením, ktorého cieľom a zmyslom je predchádzať porušeniu zákonnosti, bolo podané primátorovi mesta upozornenie prokurátora podľa § 28 odsek 1 zákona o prokuratúre, ktorého návrhová časť smerovala práve k realizácii práva prokuratúry k zabezpečeniu, aby v budúcnosti nedochádzalo k porušovaniu zákonnosti.

Primátorovi bolo aj v máji 2021 podané upozornenie prokurátora, ktorého obsahom bolo rovnako nerešpektovanie postavenia mestského zastupiteľstva

primátorom mesta ako orgánu mesta oprávneného vytvárať vôľu mesta nakladať s majetkovými právami mesta - poskytnutie pôžičky (Pd 83/21/4403-4 zo dňa 10.5.2021, pričom v danom prípade primátor nevzniesol žiadne pripomienky a vo svojom vyjadrení č. 7377/2021/OS-PaVP zo dňa 3.6.2021 uviedol, že považuje upozornenie prokurátora za dôvodné. Rovnaké stanovisko zaujala aj hlavná kontrolórka mesta Ing. Darina Keselyová, ktorá sa v odpovedi č. ÚHK-6917/116640/2021 zo dňa 11.6.2021 tiež stotožnila so závermi prokurátorského opatrenia. Aj s poukazom na tieto skutočnosti, keď v máji primátor mesta nijakým spôsobom nespochybnil právomoc prokuratúry reagovať na postup primátora mesta pri uzatvorení zmluvy o pôžičky a dokonca s ním vyjadril súhlas, nepovažujem reakciu primátora mesta v predmetnej veci za opodstatnenú.

K argumentácii primátora mesta, že podpísaním Dohody o urovnaní dlhu, nejde o prevzatie už existujúceho záväzku, ale o konštituovanie úplne nového záväzku na úrovni mesta týkajúceho sa „len“ nakladania s finančnými prostriedkami mesta a preto s poukazom na ustanovenie § 9 odsek 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o majetku obcí") a § 5 odsek 4 písmeno q/ Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra nie je podmienkou vzniku záväzku mesta predchádzajúci súhlas mestského zastupiteľstva, poukazujem na rozsiahlu existujúcu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej majetkoprávne úkony, o ktorých prislúcha rozhodovať obecnému zastupiteľstvu, sú pre obec záväzné len v prípade predchádzajúceho kladného rozhodnutia zastupiteľstva (napríklad rozsudky Najvyššieho súdu SR: sp. zn. 3 Odo 21/2002, sp. zn. 5Obdo 45/2013, sp. zn. 1Obdo/1/2015, sp. zn. 5obdo/44/2018).

V tejto súvislosti uvádzam, že primátorom mesta zvolený výklad ustanovenia § 5 odsek 4 písmeno q/ Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, podľa ktorého sa toto ustanovenie vzťahuje len na už existujúce záväzky je účelové a priečiace sa logike veci. V prípade, ak by platil tento argument primátora, tak akýkoľvek právny úkon, predmetom ktorého by bol vznik nového záväzku, by podliehal súhlasu mestského zastupiteľstva z dôvodu, že v zásadách hospodárenia nie je upravené inak (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR 2Cdo 284/2006). To by v praxi znamenalo, že primátor mesta by nebol oprávnený prevziať bez súhlasu mestského zastupiteľstva, ani záväzok mesta v hodnote 1,00 €.

Pokiaľ primátor mesta odvodzuje svoje právo uzatvárať zmluvy alebo dohody, ktorými dochádza k vzniku záväzku mesta vynaložiť finančné prostriedky v akejkoľvek výške od ustanovenia § 1 odsek 3 písmeno b/ zákona o majetku obcí uvádzam, že takýto výklad zákona je v rozpore s ustanovením § 18 odsek 4 písmeno a/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), ktoré vyhradzuje obecnému zastupiteľstvu právo určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku. Primátorom mesta použitý výklad ustanovenia § 1 odsek 3 písmeno b/ zákona o majetku obcí by v praxi znamenal, že je oprávnený zaviazat mesto bez súhlasu obecného zastupiteľstva k akémukoľvek finančnému záväzku (pokiaľ by, ako uvádza primátor mesta v stanovisku, nešlo o založenie nového záväzku).

Takto rozšírený výklad je v rozpore s postavením mesta ako verejnoprávnej korporácie. Hospodárenie s majetkom mesta, vrátane finančných prostriedkov, je originálnou kompetenciou mesta ako verejnoprávnej korporácie združujúcej jej obyvateľov. Pri nakladaní so svojim majetkom má mesto po formálnej stránke postavenie subjektu súkromného práva, avšak zákon určuje mestu niektoré obmedzenia alebo až zákazy pri nakladaní s majetkom, ktoré nie sú typické pre majetkové hospodárenie iných súkromnoprávných subjektov.

V tejto súvislosti poukazujem na jedno zo základných rozhodnutí pre oblasť interpretácie spôsobu konania verejnoprávnej korporácie a to na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 284/2006 z 29.1.2008, ktoré bolo podrobené ústavnoprávnemu prieskumu a v ňom formulované závery boli odobrené v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 389/08 z 1.4.2009. Podľa tohto rozhodnutia je potrebné odlišovať vykonávanie právnych úkonov obce od rozhodovania o týchto úkonoch. Zatiaľ čo rozhodovanie znamená vytváranie vôle vo vnútri, v rámci organizačnej štruktúry obce o tom, či, resp. aký právny úkon obec urobí (vykoná), právne konanie je prejavom už takto vytvorenej vôle navonok voči tretej osobe s cieľom založiť, zmeniť alebo zrušiť právny vzťah. Oprávnenie rozhodovať o právnych úkonoch, t. j. o tom, či, resp. aký právny úkon obec urobí, je zo zákona rozdelené medzi štatutárny orgán (starostu) a obecné zastupiteľstvo. Oprávnenie konať v mene právnickej osoby je teda obmedzené iným orgánom. Akcentuje sa tu na prioritu verejného záujmu, kedy sa okrem ochrany tretích osôb musí zohľadniť aj verejný záujem, rozdelenie kompetencií verejných volených orgánov, resp. požiadavka ochrany verejných zdrojov, pričom tieto záujmy môžu prevážiť nad ochranou právnej istoty tretích osôb a ich dôvery v platnosť právnych úkonov.

V kontexte ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej by majetkoprávne úkony, o ktorých rozhoduje mestské zastupiteľstvo a ktoré by urobil primátor bez predchádzajúceho platného rozhodnutia mestského zastupiteľstva, nezaväzovali mesto z dôvodu absencie prejavu vôle mesta, je nepochopiteľné stanovisko primátora, z ktorého vyplýva, že je oprávnený sám podpísať Dohodu o uznaní dlhu vo výške 265.000,- €, pretože zakladá nový záväzok mesta a preto, že ide o nakladanie s finančnými prostriedkami preto, že s poukazom na rozpočet mesta sa nejedná o najdôležitejší úkon nakladania s majetkom mesta.

Podstatou upozornenia prokurátora je tá skutočnosť, že primátor podpísal Dohodu o uznaní dlhu bez predchádzajúceho súhlasu mestského zastupiteľstva (strana 3 odsek 3 upozornenia prokurátora). Z vyjadrenia primátora vyplýva, že sa stotožňuje s tvrdením, že nie je zákonný postup, aby Dohoda o urovaní bola podpísaná skôr ako Mestské zastupiteľstvo v Nitre schváli v rozpočte mesta výdavok vo výške 265.000,- €. Týmto vyjadrením primátor vyjadril súhlas s dôvodmi podaného upozornenia prokurátora, pretože sám pripúšťa, že súhlas mestského zastupiteľstva mal predchádzať podpisu Dohody o urovaní dlhu.

Za účelové považujem aj vyjadrenie primátora mesta, že Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra sa nevzťahujú na nakladanie s finančnými prostriedkami, pretože ak by sme prijali tento záver, tak v zmysle nastolenej judikatúry a platnej právnej úpravy by každý majetkoprávny úkon, ktorý by urobil primátor mesta bez predchádzajúceho rozhodnutia mestského

zastupiteľstva bol považovaný za neplatný z dôvodu absencie prejavu vôle obce (rozhodnutie NS SR č. 2 Cdo 284/2006).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti naďalej zotrvávam na dôvodoch podania upozornenia prokurátora.

Mgr. Rastislav Brestenský
okresný prokurátor